

Wij zijn hier bij elkaar in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Welkom vandaag in onze kerk. Zoals u op de voorkant van het boekje ziet, vieren we in Nederland op deze zondag Willibrord, die in de zevende eeuw de grondslag legde voor de christelijke kerk in Nederland. Willibrord is de patroon van de Nederlandse Rooms Katholieke kerkprovincie. Zijn feestdag wordt verbonden met oecumene, het streven naar eenheid, met name tussen de Nederlandse christenen. Dit jaar valt deze Willibrordzondag samen met de wereldwijde herdenking van de kerkwijding van de basiliek van Lateranen. Dat is de kathedraal in Rome waar de bisschopszetel van de paus staat. De paus is namelijk de bisschop van Rome en voor deze bisschop werd in de vierde eeuw de basiliek van Lateranen gebouwd. Later is deze kerk uitgeroepen tot 'moeder van alle kerken'. In de liturgie van vandaag vinden we de sporen daarvan terug. Ze herinnert aan de kerk die in onze geloofsbelijdenis één, heilig en katholiek wordt genoemd. (Katholiek betekent letterlijk 'over heel de wereld': de kerk is één en heilig, over heel de wereld).

In een tijd van kerksluitingen en petitie daartegen, nodigt de liturgie van vandaag ons uit tot bezinning op wat een kerkgebouw is en bedoelt te zijn. Laten we die bezinning beginnen met een moment van stilte en inkeer.

Gebed

Heer onze God, met levende stenen bouwt u het huis waarin u woont onder de mensen. Geef ons de genade uw aanwezigheid te ervaren tot vreugde, leven en heil voor allen. Amen.

Ezechiël 47:1-2, 8-9, 12 Johannes 2:13-22

Overweging

Het is goed dat er een zondag is om de verjaardag te vieren van de moeder van alle kerken. Zo kunnen we ons de kerk in herinnering brengen als een ruimte die op een aparte manier is gebouwd en ingericht om uit te drukken dat God woont onder mensen. In onze gemeenschap benoemen wij ons kerkgebouw dan ook als 'huis van God' en 'huis van de mensen'. God woont met mensen op dezelfde aarde die Hij geschapen heeft. Zoals u hoorde, komt dit beeld vandaag op diverse manieren in de lezingen naar voren.

Allereerst hoorden wij de beeldrijke passage uit het boek Ezechiël. Ezechiël behoort, samen met Jesaja en Jeremia, tot de drie grote profeten. Hij heeft de verwoesting van de oude tempel meegemaakt. In een visioen beschrijft hij hoe de nieuwe tempel zal zijn. Een man van god, een engel, laat hem zien hoe deze tempel staat op een rots en wordt gevoed door een bron van levend water. Dat water welt van alle kanten uit de tempel op. Overal waar het naar buiten stroomt gaat het wemelen van leven. De bladeren van de vruchtbomen verdorren niet en geven altijd vruchten.

Dit visioen geeft inzicht in de betekenis van de tempel en ook in de betekenis van het kerkgebouw waarin wij samen komen voor de eredienst aan God. Het is bedoeld om er te bidden en ons te bezinnen, om te zingen en er de stem te horen van de Schrift, om het brood te delen en het leven te vieren. Deze eredienst is een voedingsplaats voor allen die eraan deelnemen, maar niet bedoeld als een eindeloos in zichzelf gesloten ritueel. Ze is bedoeld om het water uit de bron te laten stromen en vruchtbaar te zijn voor onszelf en voor de wereld om ons heen. Dat drukken we ook uit in de wegzending bij de eucharistieviering of in de zegen aan het eind van een kerkdienst. Die zegen houdt de wens in dat deze plek ons besmet met een vrede die ieder van ons meeneemt en uitdraagt als een levende stroom.

Het evangelie belicht vandaag op een andere manier de betekenis van de tempel. De tempelreiniging door Jezus is door de tijden heen gezien als een spiegel die zowel een strenge waarschuwing als een heldere oproep in zich bergt. Al vanaf de vroegste christelijke eeuwen kennen we overwegingen en preken die het dreigende marktkarakter van tempel en kerk veroordelen. Zo horen we dat bijvoorbeeld in de woorden van de kerkvader Augustinus. Zestien eeuwen geleden past hij de uitdrijving van marktlui uit de tempel toe op de kerk als het lichaam van Christus: "Het lichaam van Christus... heeft in zich leden die kopers en verkopers zijn, ofwel mensen die hun eigen belangen dienen en niet die van Jezus Christus... De tijd zal komen dat ze met een zweep, gemaakt van hun eigen zonden, uitgedreven zullen worden." En dan vervolgt Augustinus met het

beeld van de tempel als het beeld van het ene volk dat God eert: "Deze tempel van God, dit lichaam van Christus, deze samenkomst van gelovigen heeft maar één stem en ze zingt de psalmen alsof ze maar één persoon is. Als we willen, kan het onze stem zijn; als we willen, mogen we luisteren naar de zanger met onze oren en zelf zingen in ons hart."

Wat betekent dit alles voor ons? Op welke tempel willen wij lijken? Welke tempel willen wij zijn? De psalmdichter zegt: 'De ijver voor uw huis zal mij verteren'. Moge dat de ijver van het geloof zijn, de ijver voor een zuiver lichaam van Christus. Een ijver die gevoed wordt door woord en sacrament en die uitvloeit in werken van liefde en vrede. Moge het zo zijn.

Voorbede

Voor de bisschop van Rome, paus Leo, en de leiders van andere kerken: dat hun inzet een dienst

is aan de eenheid van de kerk en aan een volwassen geloof van alle christenen

Voor de gemeenschap waarin wij nu bij elkaar zijn om de zondag te vieren: dat ons

geloof mag groeien en vast en krachtig mag worden. Wij bidden: maak ons tot levende stenen van het Huis waarin Gij wilt wonen.

Voor de wereld waarin wij leven. Dat er vrede en gerechtigheid mag komen tussen allen die zich oprecht in de dienst van God willen stellen. Maak allen tot een levende tempel van Uw Heilige Geest.

Eeuwige, laat het huis waarin wij Uw lof mogen zingen een huis van vrede zijn. Laat die vrede zich uitspreiden op de plekken waar wij komen. Laat ons geloof vrucht dragen als levend water. Dat vragen wij U door Hem die ons vooring in leven, lijden en dood, Jezus Christus, onze Heer en Broeder. Amen